

Navodila za ustvarjanje zidnih poslikav (grafitov) v Mestni občini Kranj

Urad za okolje in prostor Mestne občine Kranj (v nadaljevanju MOK) je na pobudo mestnega sveta septembra 2022 pristopil k urejanju problematike uličnih poslikav na tuji posesti. V mestu si želimo več kakovostnih in sporočilnih poslikav ter izboljšane podobe javnih objektov. Poslikave pogosto enačimo z vandalizmom, vendar pa se priporočila MOK nanašajo na ulično umetnost: *grafite* (poslikave s črkami), *street art* (slike, ilustracije) in *murale* (umetniške stenske poslikave).

Glede na to, da je ulična umetnost del umetniškega likovnega izraza in sestavni del urbane kulture, smo v sodelovanju s predstavniki grafitarjev, Komunale Kranj, delovne skupine MOK in s podporo krajevnih skupnosti izbrali in določili lokacije, na katerih so poslikave dovoljene.

Nabor lokacij ni končen in se bo nadgrajeval glede na razvoj mesta in dogajanje v njem.

Dovoljene in ustrezne lokacije grafitov (foto gradivo je [na tej povezavi](#) in na koncu tega dokumenta):

1. Podhod pod Cesto Jaka Platiše, Planina 2 (KS Bratov Smuk)
2. Podhod pod Likozarjevo ulico (KS Bratov Smuk)
3. Podhod pod Cesto Rudija Šeliga pri trgovini Spar (KS Bratov Smuk)
4. Trafopostaja Elektro in stopnišče, Ul. Rudija Papeža, vzhodno od Spara (KS Primskovo)
5. Podhod pod Cesto talcev pri nekdanji cvetličarni Flora (KS Huje)
6. Podhod pri OŠ Staneta Žagarja, Cesta 1. maja (KS Planina)
7. Supernova Kranj Savski otok – podvoz in stopnišče (KS Center)
8. Zidec pri otroškem igrišču Drulovka Orehek, Zasavska c. 38c (KS Orehek – Drulovka)
9. Cesta Kranj–Besnica – podhod pod žel. progo (KS Gorenja Sava)
10. Betonski infrastrukturni objekt pod Delavskim mostom, Savska Loka (KS Orehek – Drulovka)
11. Bazen – športni center: skatepark, obstoječe rampe, zid za tenis in majhna hiška (KS Vodovodni stolp)
12. Stena pod Kokrškim mostom na Poštni ulici (na vrhu stopnic za kanjon) – KS Center
13. Stena pod železniškim mostom (KS Struževno)

Pridobitev soglasja MOK za ustvarjanje zidne poslikave in potek postopka:

- predložitev idejne zasnove poslikave na mok@kranj.si (vloga naj vsebuje: ključno besedo *grafitiranje*, osnutek in kratko razlago poslikave, lokacijo, časovni termin izdelave, zeleno trajanje poslikave, kontakt izdelovalca)
- obravnava idejne zasnove na komisiji za umestitev poslikav v urbano središče Kranj
- soglasje MOK za ustvarjanje poslikave
- ustvarjanje na dovoljenih lokacijah

Trajanje poslikave:

- na istem mestu vsaj pol leta
- v primeru, da poslikava ni identična idejni zasnovi, se poslikava odstrani

Ali ste vedeli?

Podlaga za urejanje področja grafitiranja je določena v 13. členu *Zakona o varstvu javnega reda in miru (Ur. list RS št 70/2006 in 139/20)*, ki določa, da se kaznuje tistega, ki piše ali riše po zidovih, ograjah ali drugih javno dostopnih krajih, razen na krajih, kjer je to dovoljeno*. Nadalje pa 20. člen opozarja, da se storilec kaznuje z globo, če so dejanja storjena z namenom vzbujanja narodnostne, rasne, spolne, etnične, verske, politične nestrpnosti ali nestrpnosti glede spolne usmerjenosti.

*Ob prejetju soglasja MOK za ustvarjanje poslikav je vsebina poslikave preverjena, nadzor nad izvajanjem poslikave pa izvaja medobčinsko redarstvo.

Mesto Kranj želi v starem mestnem jedru ohraniti podobo kulturnega, urejenega ter arhitekturno skladnega mesta, ki stopa v korak s časom, zato tam prepovedujemo poslikave. Izjemoma dovoljujemo ulično umetnost v obliki muralov, ki že nadgrajujejo objekte v okolici Layerjeve hiše in pri Kokrškem mostu.

Lokacije grafitov v starem mestnem jedru Kranja, ki ostajajo v taki obliki:

1. Zidec pred Mestno knjižnico – strip na desni strani stopnišča se lahko zamenja
2. Objekt Podrtina, Tavčarjeva ulica
3. Merkentalerjeva hiša – vogal in fasade
4. Layerjeva hiša – atrij, (dve poslikavi)
5. Slep zid Glasbene šole, igrišče Pungert (še prazen)

Prepovedane lokacije oziroma lokacije, na katerih je treba grafite nemudoma odstraniti:

- Staro mestno jedro
- Zgodovinske znamenitosti mesta – objekti kulturne dediščine
- Arhitekturne posebnosti mesta

Kontaktna oseba na UOP:

mihaela.sustar-gruber@kranj.si

LOKACIJE, DOVOLJENE ZA USTVARJANJE ZIDNIH POSLIKAV (februar 2023)

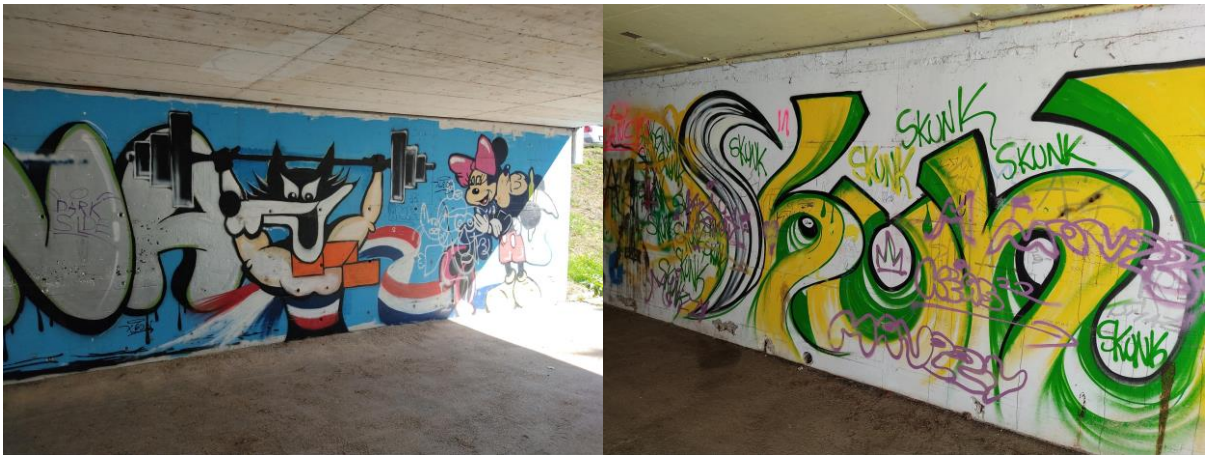
Osnovni pogoji, ki jim mora lokacija zadostiti:

- objekt ali GJI je last Mestne občine Kranj
- pisno dovoljenje lastnika objekta in njihovi pogoji (Elektro Gorenjska, Slovenske železnice)
- ni sporna z vidika cestne varnosti
- ni sporna z vidika prostorskega planiranja
- so jo kot zeleno in ustrezno predlagali predstavniki grafitarjev
- ni v starem mestnem jedru (dovoljeni le murali)

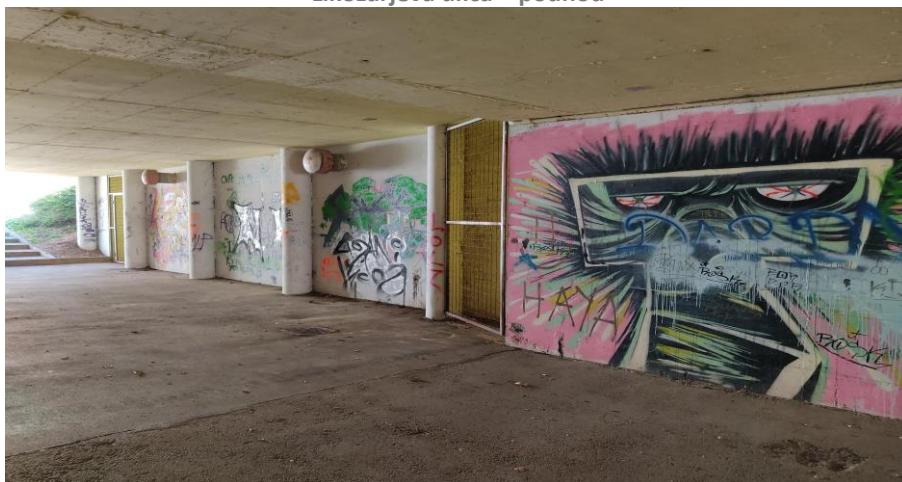
Krajevna skupnost Bratov Smuk

Cesta Jaka Platiše – podhod, Planina 2

Likozarjeva ulica – podhod

Cesta Rudija Šeliga – podhod, pri trgovini Spar

Krajevna skupnost Primskovo

Trafopostaja Elektro in stopnišče, Ulica Rudija Papeža, vzhodno od trgovine Spar

Krajevna skupnost Huje

Cesta talcev – podhod, nekdanja cvetličarna Flora

Krajevna skupnost Planina

Cesta 1. maja – podhod pri OŠ Staneta Žagarja proti gozdčku

Krajevna skupnost Center

Supernova Kranj Savski otok – podvoz in stopnišče

Stena pod Kokrškim mostom na Poštni ulici (na vrhu stopnic za kanjon)

Krajevna skupnost Orehek – Drulovka

Stara Drulovka – zidec pri otroškem igrišču, Zasavska cesta 38 c

Betonski infrastrukturni objekt pod Delavskim mostom, Savska Loka

Krajevna skupnost Gorenja Sava

Cesta Kranj-Besnica – podhod pod železniško progo

Krajevna skupnost Vodovodni stolp

Bazen – športni center (skatepark, obstoječe rampe, zid za tenis in majhna hiška)

Krajevna skupnost Struževno

Stena pod železniškim mostom